

**DATABASEHANDLING
I
SLEKTSFORSKNING**

Dis

SLEKT OG DATA

Nr 3/1992 Årgang 3

Løssalg kr. 35.-

SLEKT OG DATA

P.b. 47, 1430 ÅS

Redaktør:

Alf Christophersen tlf. 02 85 41 97

Abonnement
for bibliotek og lignende institusjoner
kan tegnes for
1992: kr. 75.-

Annonsepriser:	1 gang	4 ganger
1/2 side	kr. 150,-	kr. 500,-
1/1 side	kr. 300,-	kr. 1000,-
Bakside	kr. 500,-	kr. 1400,-

Betaling for originalarbeid kommer i tillegg.

**Annonser kan tegnes ved henvendelse
til
DIS-Norge
Pb. 47
1430 ÅS**

Foreningens adresse:

DIS-Norge
Pb. 47
1430 ÅS
Postgiro: 0824.07.64750

Medlemskap i foreningen kan tegnes ved å betale gjeldende kontingent til vår postgiro som vist ovenfor.

Privatmedlemmer: kr. 150 pr. år

Foreninger: kr. 250 pr år.

Ungdom u. 18 år/ Ektefelle: kr. 75 pr. år

SLEKT OG DATA

Medlemsblad for DIS-Norge

Nr 3. Årgang 3

ISSN 0803-0510

DIS-Norge. Styrets medlemmer 1992:

(privat adresse og -telefon)

Leder: Wilhelm Færden
Bergslia 19, 0870 OSLO
tlf. (02) 23 23 36

Kasserer: Sjur Madsen
Postboks 47, 1430 ÅS
tlf. 09 94 13 44, kontortlf. 09 94 20 65,
fax 09 94 25 63

Redaktør: Alf Christophersen
Ernæringslinjen, Nordisk Husholdshøgskole
Pb. 1046, Blindern, 0316 Oslo
tlf. (02) 85 41 97 fax. (02) 85 41 94
priv. 04 16 42 09

Grethe Flood
Nordtvetvn. 5
0952 Oslo
tlf. arbeidssted (02) 86 14 00

Ragnhild Prøytz
Tveitenvn. 22A, 3186 Horten
tlf. 03 37 44 14.

Bjørn Nilsen
Grensevn. 79 E
0663 Oslo
tlf. (02) 65 79 79 privat

Varamedlemmer:
Anne Blakkestad
Ankerv. 24, 0390 Oslo
privat: (02) 49 49 72

Jo-Rune Ugulen,
Postboks 194, 5201 Os
05 30 26 19 privat

Styrets medlemmer svarer gjerne på spørsmål vedrørende foreningens virksomhet, og medlemskap oppnås ved henvendelse til styret.

Innhold

<i>Formannens spalte</i>	68
<i>Hva finnes av trykte kilder ?</i>	69
<i>Standardisering och identifisering av ortnamn</i>	75
<i>Hva kan du oppleve som slektsforsker?</i>	80
<i>Valg av PC.</i>	82
<i>"Find dine rødder"</i>	83
<i>IGI-registeret fra 1988, nå også i foreningens eie.</i>	83
<i>Oversikt over folketellinger i USA</i>	85
<i>State Censuses</i>	85
<i>Ønskes kjøpt</i>	88
<i>Ønskes solgt</i>	88
<i>Etterlysninger</i>	88
<i>Etterlysning av kursledere!!!</i>	89
<i>Oversikt over BBS'er som kjører</i>	
<i>Slekt-konferansen</i>	91
<i>Adresser til de andre nordiske foreningene:</i>	91
<i>Møteagenda</i>	92

Møteinnkallelser *Midtsidene*

FORMANNENS SPALTE

Lokallag

Foreningens formål er angitt i § 2 i våre vedtekter, og jeg siterer i utdrag herfra: Dis-Norge's formål er å skape et landsomfattende forum for databehandling i slekts- og personalhistorie, og spre kunnskap om dette, samt for øvrig å stimulere norsk slektsforskning.

Dis-Norge skal være behjelpelig med å starte nye lokallag og styret gis fullmakt til å godkjenne disses vedtekter.

Det er derfor med største glede jeg ønsker DIS-Hordaland, som det første lokallag, velkommen.

DIS-Hordaland ble stiftet 23. september 1991 og på årsmøtet 25. mars 1992 ble vedtektene for lokallaget endret slik at de danner grunnlag for et fremtidig godt samarbeid mellom DIS-Hordaland og DIS-Norge.

Styret i lokallaget består av:

Jo-Rune Ugulen, leder for styret

Einar Balle, styremedlem

Arne Solli, styremedlem

Arild Tangerås, varamedlem til styret

Peter Skarsjø er valgt til revisor

DIS-Hordalands adresse er:

Postboks 194, 5201 OS.

Jo-Rune Ugulen er varamann i styret i DIS-Norge og har deltatt i flere av våre styremøter.

Lørdag 26. september 1992 kl. 11.00 til 21.00 arrangeres det et dagsseminar i Stud-entersenteret, Parkveien 1, 5007 BERGEN, med bl. a. foredrag av førstearkivar Yngve Nedrebø, Statsarkivet i Bergen og førsteamanuensis Jan Oldervoll, Historisk Institutt ved Universitetet i Bergen.

Lokallaget og seminaret i Bergen representerer et viktig skritt i oppbyggingen av DIS-Norge. Det er faktisk spennende å følge med i hvor det neste lokallag vil komme, idet jeg nå ser innledende aktivitet for dannelsen av ytterligere fire nye lokallag.

Vennlig hilsen

Wilhelm Færden

Hva finnes av trykte kilder ?

av
Jo Rune Ugulen

De fleste som begynner med slektsgransking, begynner vel med bygdebøker og andre slektsbøker. Dette blir ofte kalt kilde, men det kan nok diskuteres om det er en riktig betegnelse. Skal jeg overhodet kalle en bygdebok en kilde, vil jeg benytte begrepet sekundær kilde - den er ingen kilde i seg selv, men bygger (som oftest) på originalkilder.

Jeg vil ikke ta for meg originalkilder (i betydningen kirkebøker, folketellinger o.l.) i denne artikkelen, de finnes som kjent i de forskjellige arkivene rundt om i landet, men trykte kilder - direkte avskrifter o.l. av originalmaterialet.

Gjennom årene er svært mye kilde-materiell blitt trykt og utgitt i bokform - det være seg tingbøker, gamle lovbøker, diplomer, regnskaper o.s.v. Jeg vil først begynne med tingbøkene.

Tingboken som vel kanskje ikke blir benyttet så mye av slektsgranskere som den burde, er en utrolig verdifull kilde til mer kjøtt på beinet om våre forfedre. Man finner leiermåls- og farskapssaker, drap, tyveri, tinglysing av skjøter og overdragelser og mye, mye mer. Tingbøkene inneholder også en del skifter fra tiden før sorenskriverne begynte med egne skifteprotokoller. I hovedsak gjelder dette 1600-tallet.

Er man heldig kan man også finne ættelgger i odelssakene som fører slekten noen generasjoner ekstra bakover i tiden. Selv har jeg vært så heldig at tingbøkene

for Ryfylke, hvor min bestemor er fra, er trykt i sin helhet fra 1616 til 1661. Dette har ført til at jeg enkelte steder har løst floker som det er lite trolig at jeg hadde klart uten tingboken. Men Ryfylke er langt fra det eneste området i landet det finnes avskrifter fra, både trykte og utrykte. Jeg skal her gi en oversikt som er fra *Tingbøker og EDB* (NLI 1991). Oversikten er fra november 1991. I tillegg tar jeg med det andre jeg har funnet hos forskjellige institusjoner.

Jeg vil være svært takknemlig dersom leserne påpeker mangler i denne oversikten, slik at dette kan komme med ved en senere anledning. Adressen min står på side 3 i *Slekt og Data*, ellers kan dere sende en melding i Slekt-konferansen på diverse BBS'er eller via Internet til jo-rune.ugulen@thcave.no

1. Trykte avskrifter med registre

Østfold

Fredrikstad lagtingsprotokoll nr.I-VIII
1607-1615

- register for emne, person, sted
- utgitt av Norsk Historisk Kjeldeskrift-Institutt ved Odd Sandaker 1989.

Oslo

Oslo lagtingsprotokoll nr.II-VII 1608-1616

- register for emne, person, sted
- utgitt av Norsk Historisk Kjeldeskrift-Institutt ved Kjell J. Kleivane 1987

Oppland og Hedmark

Oppland lagtingsprotokoll nr.I 1611-1613

- register for emne, person, sted
- utgitt av Norsk Historisk Kjeldeskrift-Institutt ved Kjell J. Kleivane 1987

Vest-Agder

Kristiansand bytingsprotokoll nr. 1, 1670

- register for saker, emne, person, sted

- utgitt av Agder Historielag ved Ole Georg Gausdal, Kristiansand 1991
- henv. Agder Historielag, postboks 136, 4601 Kristiansand S

Rogaland

Stavanger rettsprotokoller 1617-1722 i utdrag. Bd. 1-3 i serien "Samlinger til Stavangers historie"

- register over person og sted
- utgitt av Stavanger kommune ved A.E, Erichsen (1903), Axel Kielland, Erik S. Gundersen (1953)

Rettsprotokoller for Stavanger 1723. Fullstendig avskrift. Bd. 4 i serien "Samlinger til Stavangers historie"

- register over person og sted
- utgitt av Hans Eyvind Næss (1971)

Tingbøker for Jæren og Dalane 1613-1659

- Bd.I 1613-1625 utgitt av Rogaland Historie- og Ættesogelag ved Ola Aurenes 1953
- Bd.II-VI 1625-1659 utgitt av Statsarkivet i Stavanger ved Hans Eyvind Næss 1979-1986
- register for person, sted, emne

Tingbøker for Ryfylke 1616-1661

- Bd.I 1616-1621 utgitt av Rogaland Historie- og Ættesogelag ved Ola Aurenes 1957
- Bd.II-X 1622-1661 utgitt av Statsarkivet i Stavanger ved Hans Eyvind Næss 1977-1991
- register for person, sted, emne

- Tingbøkene for Jæren og Dalane 1625-1659 foreligger som database på Vaxmaskinen på Universitetet i Oslo. Basen er søkbar med SIFT - Søking i Fritekst.

Hordaland

Tingbok for Voss 1683-1685

- register for person, sted, emne

- avskrifter ved Anna Kløve, Hangursvegen 42, 5700 Voss
- utgitt av Tingbokprosjektet, Oslo 1990

Troms

Hva Lenvikværingene gjorde. Tingbøker for Lenvik 1723-1800, bd. 1-3

- (uten register)
- utgitt av Lenvik bygdemuseum, Lenvik 1990

Finnmark

Tingbok for Finnmark 1620-1633 (1 bind)

- register for tingsamlinger, person, sted, emne, lovanvendelse, øvrighet, åpne brev og missiv
- utgitt av Norsk Lokalhistorisk Institutt

2. Upubliserte avskrifter av tingbøker

Østfold

Tingbok for Rakkestad nr.1 1665, f.1-22b

- avskrift ved Svein Varberg, Riksarkivet i Oslo
- kopi på Norsk Lokalhistorisk Institutt

Akershus

Tingbøker for Nedre Romerike 1-10 1663-1679

Tingbøker for Øvre Romerike 1-10 1651-1666

- håndskrevne avskrifter, utført i 1950-årene
- oppbevares av Romerike historielag, boks 175, 2020 Skedsmokorset

Hedmark

Tingbok nr.1 for Solør og Østerdalen (1633-)

- avskrift på Statsarkivet, Hamar

Buskerud

Tingbøker for Numedal og Sandsvær 1666-1705

- utdrag for Rollag (ca.400 sider)

- ved Einar Deildokk (tlf. 03 734680)

Tingbok for Modum Blaaifarveværk nr.86 1780-1787

- avskrift (147 sider), utført av Stiftelsen for Modum Blaaifarveværk
- ved Svein Warberg, Riksarkivet
- kopi på Norsk Lokalhistorisk Institutt

Telemark

Tingbøker for Øvre Telemark, Østfjelske sorenskriveri 1702-1725

- avskrift ved Hans Olav Johnsen, Sætreget. 7, 3670 Notodden

Agder

Dombok for Agdesiden 1636

- register for emne, person, sted
- under utgivelse ved Kjeldeskriftavdelingen, Riksarkivet (tidligere Norsk Historisk Kjeldeskrift-Institutt), planlagt trykt i 1993

Tingbøker for Lista sorenskriveri 1658-1666

- avskrift ved Arentz Håland
- tilgjengelig på Statsarkivet i Kristiansand
- vil bli utgitt av Agder Historielag

Hordaland

Tingbøker for Sunnhordland nr.1-4 1648-1655 og nr. 24-25 1701-1702

- avskrift ved Wibecke Kloster, Egil Nysæter og Simon Steinsbø
- skal publiseres av Ættehistorisk Institutt
- kontakt: Egil Nysæter, Nordåsgrenda 102, 5041 Nordås

Tingbøker for Nordhordland nr. 1-7 1642-1665

- avskrift på EDB ved Olaug Nyland og Håkon S. Aasheim for samarbeidsprosjekt mellom Ættehistorisk Institutt og Lokalhistorisk rettleiingsteneste, Hordaland Fylkeskommune, Kulturavdelinga
- skal publiseres

- kontakt: John Ragnar Myking, Statsarkivet i Bergen, Årstadvn. 22, 5009 Bergen

Tingbøker for Voss 1654-1685

- Tb Voss II 1654-1661, fol. 1-41
- Tb Voss III-IV 1662-1665
- Tb Voss VIII 1671, fol. 1-10b
- avskrifter ved Anna Kløve, Hangursv. 42, 5700 Voss
- disketter og utskrifter oppbevares ved Avd. for Historie, Universitetet i Oslo
- vil bli publisert

Nordland

Tingbøkene for Astaffjord tinglag (Gratangen) 1723-1802

- avskrifter (1400 sider) ved Tore Meyer, 9470 Gratangsbotn

Troms

Tingbøker for Helgøy og Skjervøy 1707-1780

- avskrifter på EDB ved Nord-Troms museum 1988
- kontaktmann Tore Hauge, Nord-Troms museum, boks 13, 9086 Sørkjosen

Finnmark

Tingbøker for Finnmark, avskrift av en del saker ang. Alta tinglag 1663-1800 (ca.700 sider)

- ved Sverre Eilertsen, Øvre Alta, 9500 Alta, for Alta bygdebok

3. Sammendrag av tingbøker

Østfold

Tingbøker for Mysen

- sammendrag ved Jul Aage Krosby, boks 34, 1851 Mysen

Akershus

Tingbøker for Øvre Romerike 1651-1701, tingbok 1-39

Tingbøker for Nedre Romerike 1663-1708, tingbok 1-31

- utdrag, tematisk ordnet, utført i 1950-årene
- Romerike historielag, pb. 175, 2020 Skedsmokorset
- kopier på Norsk Lokalhistorisk Institutt

Hedmark

Tingbøker for Hedmark sorenskriveri 1-6

- register på kort
- oppbevares på Statsarkivet i Hamar, Spangen-arkivet

Tingbøker for Hedmark 1665-1776

- kronologisk ordnet sammendrag av eien-
domssaker, med navn, sted, dato for
Ringsaker, Vang, Løten, Nes og Stange
- utført av Hedmark historielag i 1920-åra
- oppbevares på Statsarkivet i Hamar,
Hedmark historielags privatarkiv

Oppland

*Tingbøkene for Nord-Gudbrandsdal, saker
angående Lesja og Dovre fram til ca.
1800*

- sammendrag i stikkordsform, inneholder
alle person-, steds- og gårdsnavn, eien-
domsopplysninger osv.
- oppbevares i bygdebokarkivet, Lesja
kommune

Buskerud

*Tingbøker for Ringerike og Hallingdal
1652-1653, referat av saker ang. Hole og
Norderhov*

- ved Terje Gudbrandson
- register over person og sted
- utgitt av slektshistoriegruppa i Hønefoss
og Ringerike historielag 1988. Pris kr.
100,-
- henv. Johan Bratvold, Sysle, 3370 Vikersund

Tingbøkene for Sandsvør

- sammendrag ved høyesterettsadvokat
Gustav Heber i 1930-1940-årene
- oppbevares hos bygdebokkomiteen for
Sandsvør ved forfatter Olav Såtvedt,
Lågdalsmuseet, 3600 Kongsberg

Rogaland

Lagtingsprotokoller 1637-1705

- sammendrag ved Hans Eyvind Næss
- oppbevares på Statsarkivet i Stavanger

Sogn og Fjordane

*Tingbøker for Sunnfjord 1681-1800, ut-
drag av saker ang. nåværende Førde
kommune*

- utført i forbindelse med bygdebok for
Førde
- utdragene er tilgjengelige på Statsarkivet
i Bergen

Tingbøker for Indre Sogn 1678-1871,

*sammendrag av saker fra Balestrand og
Årdal kommuner*

- utført i forbindelse med bygdebokarbeid
av Jon Laberg
- oppbevares i Sogn og Fjordane Fylkes-
arkiv

Møre og Romsdal

*Tingbøker for Mek og Gjemnes tinglag
1678-1801*

- sammendrag av saker fra Eide og Averøy
kommuner
- ved Jonny Lyngstad

Troms

Tingbøker 1707-1728

- utdrag ved Ragnhild Høgset, Hagaveien
29, 9000 Tromsø

*Tingbøker for Senja, justisprotokoll 1-2
1723-1728*

- referat av saker fra Kvæfjord tinglag
- (planer om referat fra hele Senja soren-
skriveri)

- utført av Thomas Johansen, Kveøy, 9410 Borkenes

4. Register over tingbøker

Østfold

Register til bytingbøkene for Moss 1651-1681, Halden 1660-1722 og Fredrikstad lagdømme 1607-1616, 1663-1720

- oppstilt på lesesalen i Riksarkivet
- registerkort for hver sak kronologisk

Register over tingbøkene fra Østfold

Heggen og Frøland Tb 1-38 1650-1719

Rakkestad Tb 1-31 1665-1686

Tune Tb 1-20 1653-1682

Idd og Marker Tb 1-19 1659-1686

- oppstilt på lesesalen i Riksarkivet
- topografisk ordnet registerkort etter prestegjeld, kort for hver gård, med opplysning om sak og person (dvs. uten saksregister og personregister, avskrifter mangler)

Oslo

Register over bytingbøkene 1652-1655, 1661-1665

- oppstilt på lesesalen i Riksarkivet
- ordnet kronologisk med kort for sak
- ordnet alfabetisk etter person med opplysning om sak

Register over rådstuerettens justisprotokoll og bytingboka for 1684

- kortregister ved Bodil Erichsen, hovedfagsstudent ved Historisk Institutt i Oslo i 1988

Hedmark

Tingbøkene for Solør og Østerdalen 1768-1804, tinglagene Åmot, Elverum, Stor-Elvdal, Tynset, Rendalen og Trysil

- håndskrevet register (60 sider) over tingsesjoner, dato, tingsted og sidehenvisning

- utarbeidet av Erling Sandmo, hovedfagsstudent ved Historisk institutt i Oslo

Tingbøker for Solør og Østerdalen, en del saker ang. Solør

- er registrert av Inger Rønaasen, Vold, 2260 Kirkenær

Hedmark/Oppland

Oppland lagdømme, register til lagtingsprotokollene

- protokoll 2, 1696-1712, på kort
- protokoll 6, 1748-1752, kladd
- protokoll 8, 1765-1782, kladd
- oppbevares på Statsarkivet i Hamar

Agder

Tingbøkene for Vestre Moland, Lillesand og Høvåg 1720-1740

- registrering av tingbøkene i forbindelse med bygdebok for Vestre Moland i Aust-Agder
- ved Peder Larsen, Statsarkivet i Kristiansand

Rogaland

Tingbøkene for Klepp tinglag 1613-1816

- innholdsfortegnelse til alle saker
- ordnet kronologisk og alfabetisk på sak og parter, i registreringsprogrammet dBase
- ved Birger Lindanger, 4290 Føresvik

Hordaland

Tingbøker for Sunnhordland 1648- ?

- opplysning om sted, parter, sakstype og avgjørelse, i registreringsprogrammet dBase
- ved Reidar Bringedal, Rogaland historie- og ættesogelag, Bergjelandsgt. 30, 4012 Stavanger

Tingbøker for Nordhordland 1642-1700, register over saker fra Eikanger skipreide (nå Modalen kommune og deler av Lindås og Masfjorden kommuner)

- opplysninger om sakstype, parter og avgjørelser
- ved Øyvind Heitmann, 5234 Garnes

Nordland

Tingbøkene for Lofoten og Vesterålen 1693-ca.1800

- register på kort
- ordnet etter sakstyper med undergrupper, alfabetisk på gårdsnavn i undergruppene
- utført av arkivmedarbeider Eiler Hornemann i 1930-40-årene
- oppbevares på Statsarkivet i Trondheim

5. Avskriftsprosjekter

Hedmark

Tingbøker for Solør og Østerdalen

- ved Lars Løberg

Buskerud

Tingbøker for Eiker, Modum og Sigdal

- avskrift av saker fra Eiker for 1784 er utført, og avskrift fra tingbøker på 1600-tallet pågår i forbindelse med bygdebokarbeid
- ved Jan F. Engedal
- kontakt: Arnt Hole, Elvebakken, 3300 Hokksund

Agder

Tingbok for Lister sorenskriveri 1657-1660

Tingbok for Nedenes sorenskriveri 1677-

- avskrivningsprosjekt i regi av Agder Historielag
- henv. Statsarkivet i Kristiansand eller Agder Historielag

Nordland

Tingbøker for Nordre Salten 1719-1797

- innlest på kassett av Hilgunn Pedersen
- skal senere skrives ut

6. Tematiske avskriftsamlinger

Grensetvister i Telemark

- Amanuensis Håkon Hovstad ved Historisk institutt i Oslo har håndskrevne avskrifter av alle grensetvister og grensesaker i tingbøkene for Nedre Telemark 1653-1734 og Øvre Telemark 1685.

Trolldomsprosessene i Norge

- Ved Avdeling for folkloristikk, Universitetet i Oslo ligger avskrifter ligger avskrifter av alle trolldomsprosessene i Norge. Mange av avskriftene er fra tingbøker. Arbeidet ble utført fra 1927 til 1947 under ledelse av professor Svale Solheim.

Maskinskrevne avskrifter for Statsarkivet i Trondheim distrikt. Kopi av alle prosessene også i Statsarkivet i Stavanger.

Harald Molvik, Åram, Sande, Møre og Romsdal, har skrevet av og gjenfortalt i fritt språk, trolldomsprosessene fra Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane og Hordaland.

7. Mikrofilm

Mikrofilm av tingbøker for

- hele landet, sorenskriverier og byfogdembeter, til ca. 1690/1700
- Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, Nordland, Troms, Finnmark, samt Solør og Østerdalen til ca.1800
- Trondheim og Nordland og Finnmark lagmannsembeter til 1797
- Trondheims rådstueprotokoller til 1826
- Oversikt i *Heimen* 1966, nr. 3 og 4. En samlet oversikt fåes ved henv. Riksarkivet
- Filmene er tilgjengelige på Riksarkivets lesesal
- Kopier av hele filmruller kan bestilles. Ca. kr. 330,- pr. rull + ekspedisjonsgebyr kr. 100,- pr. bestilling (pr. nov. 1991)

**Kildeavskrifter utgitt av
Kjeldeskriftavdelingen, Riksarkivet
(Norsk Historisk Kjeldeskrift-
Institutt)**

Overhoffrettsdomar 1 1667-1679, utg. av
Mons S. Nygaard. Oslo 1981. Kr. 110,-

Overhoffrettsdomar 2 1680-1689, utg. av
Mons S. Nygaard, kr. 250,-

Norske Herredags-Dombøger, utg. av E.
A. Thomle, P. Groth, Fr. Scheel, J. A.
Seip, O. Grønli

- Første Række 1578-1604, bd. I-VI,
Chr.a. 1892-1903, uts. Foto-opptrykk
Oslo 1983-1984, kr. 250,-
- Anden Række 1607-1623, bd. I-VIII,
Chr.A./Oslo 1904-1929, uts. Foto-opp-
trykk Oslo 1987, kr. 250,-
- Tredje rekke 1625-1646, Oslo 1929-
1934, bd.I uts., II-IX kr. 150,-
- Fjerde rekke 1652-1664, bd. I-III, Oslo
1941-1959, kr.150,-
- Tillegg til 1.-4. rekke, Oslo 1966-1972,
kr.55
- Saksregister og lovregister til hele serien
utg. av P. Sira og T. A. Høeg, kr. 25,-

*Nils Stubs Optegnelsesbøger fra Oslo
Lagthing 1572-1580*, utg. av H. J.
Huitfeld-Kaas, Chr.a. 1893-1895, uts.
Foto-opptrykk Oslo 1982, hf. kr. 50,-,
innb. kr. 75,-

*Oslo lagtingsprotokoll nr. II-VII 1608-
1616. Oppland lagtingsprotokoll nr.I
1611-1613*, utg av K. J. Kleivane, Oslo
1987, hf. kr.200,-, innb. kr.250,-

*Stavanger Domkapitels Protokol 1571-
1630*, utg. av A. Brandrud, Chr.a. 1897-
1901, uts.

Oslo Kapitels protokoller, utg. av O. Kols-
rud, Kr.a./Oslo 1914-1949

- Forhandlinger 1609-1616, kr.50,-
- Kopibøker 1606-1618, kr.50,-

**Under arbeid ved
Kjeldeskriftavdelingen, Riksarkivet**

Overhoffrettsdomar 3 1690-1699, utg. av
Mons S. Nygaard

Andre utgivelser

*Bergen domkapitels forhandlingsprotokoll
1605-1624*, utg. ved Bjørn Zachariassen,
Oslo/Bergen 1961

**Standardisering och
identifisering av
ortnamn
ved
Lars Blomberg**

Bakgrund

Släktforskning med DISGEN har hittills koncentrerats på personer medan orter och ortnamn har kommit lite i skymundan. Manualen har rekommenderat användarna att standardisera ortnamnen så att ortregistret blir enhetligt. Det finns ju också ett sätt att ange en hierarki för delarna i ett ortnamn, t.ex. län-socken-gård. Det kräver dock ganska omständlig inmatning och frågan är hur många som egentligen använder det.

Verksamheten med DISBYT har visat på dessa brister. Olof Cronberg har måst identifiera de olika sockennamnen för att

exempelvis skilja socknar med samma namn från varandra och för att normera stavningen.

Från flera håll har också kommit förslag om mer stöd i DISGEN för hembygds- och gårdsforskning. Anderz Berg utnyttjar redan DISGEN för detta så som framgår av förra Diskulogen.

Man vill kunna få listor på vem som bott på en gård under tidernas lopp och man vill kunna återskapa kyrkoböcker där sådana saknas för att nämna några förslag.

Vår ordförande, Sture Bjelkåker, har sedan länge hävdat att standarisering av ortnamn skulle stödjas av DISGEN.

Orter skall ha unik kod

Följande exempel ur ett ortsregister visar problemen.

1. Bergsbyn 6
2. Bergsbyn 6, Burträsk
3. Bergsbyn 6, Burträsk
4. Bergsbyn 6, Burträsk, AC
5. Bergsbyn, Burträsk, AC

Att nr 2, 3 och 4 är samma det ser alla mänskliga ögon direkt, men för DISGEN är det inte alls lika klart. Den som känner sitt material vet säkert att nr 1 också är samma, men en utomstående kan eventuellt tro att det avser Bergsbyn i Skrutthörna socken. Nr 5, slutligen, avses något av hemmanen i byn eller avses byn själv?

För att ett datorprogram på ett vettigt sätt skall kunna jämföra ortnamn måste de ges en unik kod.

Vad skall ortskoden användas till

Tänkbara användningsområden:

- A. Boende i en viss ort (socken, gård, torp). Man kan skapa en boendelängd för en viss ort eller återskapa "husförhörslängd" för ett visst år.
- B. Ägare av en gård. Man kan skapa en ägarlängd för gården.
- C. Brukare/arrendator av en gård. Man kan skapa en brukarlängd.
- D. Andra speciella relationer mellan en person och en ort: Kyrkoherde, organist, klockare i en socken. Häradshövding i ett härad. Skomakare i en by. Längder över dessa för resp ort.
- E. Om de händelser som idag finns i DISGEN förses med ortskod så att socknen kan identifieras rekonstruerade födelse-, död- och vigsellängder skapas.
- F. Om även byar och gårdar förses med kod så kan husförhörslängder återskapas.
- G. Sist men inte minst kan anutbytet med DISBYT bli bättre.

Hierarkisk kod

Det är förmodligen nödvändigt att ortskoden får någon form av hierarkisk uppbyggnad.

Exempel: Man vet om en person att han bor på en viss gård i en socken men om en annan person enbart att han har bott i socknen. Man vill ha möjlighet att kunna avgöra att de båda personerna har bott i socknen.

Hierarkin kan förstås skapas på olika sätt.

Antingen numreras alla orter från 1 och uppåt och hierarkin beskrivs vid sidan av. Vad slags ort som avses måste också beskrivas vid sidan av. Exempel: Nummer 14711 är en gård som ligger i nummer 342 som är en socken.

Eller också ingår hierarkin i numreringen. Djupet i hierarkin avgör vad slags ort som avses. Exempel: Socknen har nummer 342 och en gård i socknen har nummer 342-25.

Kyrklig/kameral/judiciell indelning

På vad skall man då basera den hierarkiska indelningen?

Den kyrkliga är stift-pastorat-socken-(rote?)-gård Om man säger att någon är född i en viss ort eller att någon var kyrkoherde i en socken så avser man den kyrkliga indelningen. Alla kyrkböcker använder förstås denna indelning.

Den kamerala är nu län-kommun-församling-fastighet Den kamerala var förr län-härad-socken-gård. Det är den indelningen som används i bl.a. jordeböcker. Om man säger att någon äger en viss gård så avses den kamerala indelningen.

Under gård kan man ytterligare vilja ange torp, undantagsstugor, osv. Dessa är ju egentligen inte indelningar utan man menar att torpet ligger på gårdens mark.

Den judiciella vet jag inte mycket om. Men om man säger att någon häradsdomare i ett visst härad är det ju häradet i judiciell mening man avser. Detta är troligen inget stort problem.

Ett betydligt större problem är konflikterna mellan den kyrkliga och den kamerala indelningen.

Inom ren släktforskning är det ju naturligt att använda den kyrkliga indelningen, eftersom alla uppgifter hämtas ur kyrkböcker. Men när man kommer till ägande av mark så används ju den kamerala indelningen.

Det som då krånglar till det är att kyrksocknar inte alltid och i alla tider överensstämmer med jordebokssocknar.

Exempel: Byn Himna på vars mark jag bor har alltid kyrkligt hört till Vårdsbergs socken och Bankekinds härad medan den kameralt tidvis hört till Törnevalla socken och Åkerbo härad.

Tidsmässiga förändringar

Ytterligare bekymmer kommer från de förändringar som skett under tidernas lopp. Gårdar flyttas från en socken till en annan, socknar skapas och försvinner, hemman klyvs, osv.

Också länsindelningen har ändrats: förr fanns Vadstena län och Finspångs län i delar av det som nu är Östergötlands län.

En tänkbar lösning: Nominell indelning med undantag

En tänkbar lösning vore att välja en viss indelning vid en viss tidpunkt som den nominella.

På så sätt blir hierarkin entydig.

Man bör nog välja en tidpunkt ganska långt fram i tiden så att kunskapen om indelningen är tillgänglig och komplett. Kanske strax före att kommunindelning började införas. Kanske år 1900.

Till den nominella indelningen kan man sedan lägga undantag av typen: Före 1622 hörde Himna i kameralt hänseende till Törnevalla socken. Gården Kvarnestad låg tidigare i Rakereds socken som 1751 införlivades med Vikingstads socken.

Det ställs dock krav på utskriftsfunktionen i programmen att klara av att för koden 342-12, som nominellt är Kvarnestad-Vikingstads socken kunna skriva "Död 1789 i Kvarnestad-Vikingstad sn" men "Född 1710 i Kvarnestad-Rakereds sn". Om det nu är det man vill...

Man kan som hierarki förslagsvis välja län-kyrksocken-gård. Det förefaller vara enheter som förekommit under lång tid och som ofta används av släktforskare. Det ger också en ganska rimliga antal: det finns ett 20-tal län, upp till 100 socknar i ett län och storleksordningen 30-70 gårdar i en socken.

Förslaget blandar visserligen län (kameralt enhet) och kyrksocken (kyrklig enhet). Men det är ju så jag och många med mig idag anger orter: "Himna, Vårdsbergs sn (E)".

En annat problem som måste lösas är deläggande: En person äger 7/12 av ett hemman.

Parallella indelningar

Vad gör man då med andra indelningsenheter: Landskap, Stift, Härad, Pastorat, Rotar? Också en sådan sak som indelta kompanier och regementen kan ses som en indelning av orter.

Man kan tänka sig parallella indelningar som knyter an till den nominella: Landskap, Stift, Härad och Pastorat består av socknar. Rotar består av gårdar. Indelta

kompanier får väl bestå av soldattorp.

SCB-koden

Statistiska centralbyrån har ju en kod som används vid deklaration och beskattning, uppbyggd efter län-kommun-socken.

Den kan vara en utgångspunkt men kanske inte möjlig att använda i sin helhet.

Information om orterna

I och med att orter kodifieras så kan man till denna kod knyta information om orten.

Det första är förstås namnet i normerad stavning.

Men man kan tänka sig mycket annat: Ortens historia, Tidiga namnformer och namnets etymologi, Befolkningsstatistik, Yta, Gränser och koordinater att utnyttja för ritning av kartor. För gårdar kan man tänka sig arealer och avkastning, skiften.

Utskrift av orter

Vid utskrift av en tavla i DISGEN översätts koderna i notiserna till namn i klartext. Man kan nu få möjlighet att välja format: "Himna" eller "Himna i Vårdsbergs sn" eller "Himna, Vårdsbergs sn (E)".

Det blir möjligt att efter tavlan skriva ut full information om alla orter som nämnts i tavlan.

Koordinater kan användas för att beskriva personers flyttningar.

Idéer och experiment i den här riktningen har Björn Johansson arbetat med redan under DISGEN version 3.

DIS definierar

DIS borde i samråd med förbundet definiera en enhetlig kod för orter enligt riktlinjerna ovan.

Många detaljer återstår att lösa. Personer med erfarenhet av både släkt- och hembygdsforskning bör vara med vid utformningen.

Stöd för koden i DISGEN och DISBYT måste införas.

Släktforskarna fyller på

Givet att den nominella strukturen finns så måste beskrivningar om alla orter fyllas i. Det är ett stort arbete och måste därför spridas och delegeras till släktforskarna.

DIS måste dock åta sig att samordna detta arbete så att en enda version av ortsinformationen kan åstadkommas (utopi?).

Nedkommen på jorden

Ovanstående beskrivning och högtflygande förslag skickade jag ut till DIS styrelse och en handfull andra personer. Deras kommentarer och egen eftertanke har gjort att jag inser att lösningen nog måste göras litet mer jordnära(!)

Tankarna går nu mer i följande riktning. Man måste nog inse att DISGEN kommer att fortsätta att vara ett verktyg huvudsakligen för släktforskare. Det kommer antagligen inte att gå att utveckla DISGEN till något som kan hantera registrering av information så som DISREG gör, att leta i denna och att successivt förädla den till släkt-, gårds- och hembygdshistoria. Till detta krävs ett annat program med annan uppbyggnad och inriktning.

Men som sagt: det finns personer som idag använder DISGEN för hembygdsforskning. Även en enkel hantering av orter borde kunna underlätta för dessa liksom för de "rena" släktforskarna.

Nytt förslag

Vi använder den sockenkod som SCB ger ut för att numrera församlingar. Den är uppbyggd efter län, kommun och församling. T.ex. 058032 = Östergötlands län, Linköpings kommun, Vårdsbergs församling. Det finns enligt uppgift ett tillägg för församlingar/socknar som upphört att existera.

Till varje sådan församling knyts en fil, motsvarigheten till en flockfil, man kanske kan kalla den "sockfil". I denna flockfil läggs förstås inte personer utan orter, nämligen orter i församlingen.

Vilka orter som läggs in, hur de numreras och hur de benämns lägger sig DIS inte i utan det får varje släktforskare bestämma själv.

Till varje ort kan knytas notiser av olika slag. I första hand förstås Ortsnamnet. Dessutom måste det finnas möjlighet att skriva in löpande text, motsvarigheten till T-notiser. Här kan man beskriva ortens historia, hänvisa till andra orter som relaterar sig till denna osv. Tänkbart är att ha flera olika notisbokstäver för olika slag av information så att man vid utskrift kan välja vad som skall tas med.

Egentligen skulle inte något mera behövas. Det finns alltså ingen motsvarighet till relationer, där man anger andra orter på ett sätt som DISGEN kan förstå. Jag är rädd att sådant skulle leda för långt,

man kommer då direkt in på orters tidsbegränsade existens, varierande tillhörighet och uppdelning.

Jag tror också att relationen mellan en person och en ort måste göras “enkelriktad”: från personen till orten. Relationerna från en ort till alla berörda personer kan bli väldigt många och skulle spräcka en del av de gränser som idag finns i DISGEN.

Där man idag anger en ort i klartext i händelsenotisen hos en person skulle det då istället skrivas en “sock:ort”, t.ex. 058032:14 = Himna gård. Genom att man ofta håller sig till en socken när man matar in så kan den socknen göras aktuell och vid inmatning av ort kan en plocklista visas med alla orter i socknen. Det gör man man inte behöver skriva alla siffrorna varje gång.

Dessutom behövs nya relationsnotiser för personer: Bodde på, Ägde, eventuellt Brukade samt en generell som man kan använda för egna relationer liknande Special-notisen för händelser.

Förutom återskapade längder enligt ovan kan man efter utskrift av en tavla skriva ut alla orter som nämnts i bokstavsordning tillsammans med deras beskrivningar.

Synpunkter

Man måste eftersträva en lösning som är enkel. Det är en förutsättning för att vi skall orka med både definitionen och implementeringen.

Å andra sidan måste den förstås vara tillräckligt omfattande för att vara användbar.

Det behövs därför synpunkter från olika håll för att kunna finna en lämplig avvägning.

Försök tänka på vad Du själv skulle vilja få ut av en ortskod. Hur koden skall se ut för att vara effektiv, hur inmatningen skall gå till och vilka bearbetningar och listor Du skulle vilja få ut.

HAR DU SYNUNKTER SÅ SKRIV TILL MIG!

**Lars Blomberg, Ärenprisivägen 111, 590
62 Lingham.**

Hva kan du oppleve som slektsforsker?

Ved Wilhelm Færden

Noen ganger opplever du ingenting. En hel dag på Rigsarkivet (stavet med g betyr København) uten et eneste treff setter ihvertfall humøret på prøve!

Andre ganger kan du oppleve at anene nærmest “faller” innover deg.

Min kone er født i København. I mitt arbeid med å oppstille våre barns anetavler inngår derfor hennes aner. Dette og andre forhold ledet til at vi i 1990/1991 bodde 1/2 år i København. Jeg benyttet da anledningen til å delta på noen av DIS-Danmarks gode medlemsmøter, som på den tid ble holdt i Landsarkivets lokaler (landsarkivene svarer til våre statsarkiv).

Under møtet i januar 1991 stillet en mann, som møtelederen ikke kjente, et spørsmål. God møteledelse tilsier at ukjente anmodes om å presentere seg og spørsmålsstilleren viste seg å være civilingeniør Per Schrøder.

Jeg hadde i min optimisme tatt med meg til dette møtet et notatark for min kones oldemor Adamine Cathrine Frederikke Johanne SCHRØDER, hennes ektefelle og deres 7 barn. Schrøder er jo ikke et helt uvanlig navn, og grunnlaget for mine opplysninger var stort sett basert på samtaler.

I pausen under møtet viste jeg så Schrøder mitt notatark, spurte ham om han kjente til min kones oldemor og fikk svaret: “Ja, vi er i slekt, vi har felles aner!” Dette resulterte i en fin og hyggelig kontakt. Jeg fikk tilsendt en mengde materiale vedrørende Schrøderslekten, og har her grunnlag for egen videre forskning. Den eldste kjente Schrøder er Jes Schrøder, rådmann i Haderslev og død 17. febr. 1593. Et av hans tipoldebarn er Peter Schrøder (1700-1757), prost på Skudenes i Norge og stamfar til en tallrik etterslekt i Norge. (Ikke forsket av meg).

Denne lykkelige episode bekreftet på nytt min erfaring: - Noter så nøyaktig du kan, personenes fornavn, særlig hvor etternavnet er vanlig. Navneoppkall og fornavn-enes kombinasjon kan være en verdifull kilde i arbeidet med å prøve og knytte forbindelse mellom generasjoner og mellom slekter.

En tilsvarende hyggelig opplevelse hadde jeg i Norsk Slekthistorisk Forening på vårmøtet i mai 1992 avholdt i Riksarkivbygningens lokaler i Oslo. Ved kaffen og medlemmenes 5 minutter hørte jeg slektsnavnet GARMANN bli nevnt. Blant mine

egne aner inngår Garmann i to grener og dette resulterte da på stedet til en personlig kontakt med fru Bodil Garmann Wilhelmsen. Jeg gikk fra møtet med en kopi av hennes flere hundre siders “slektsmappe” med notat-materiale fra omfattende forskning. Til gjengeld kunne jeg sende henne lyskopi av min oldemor Anna Juliane Hopstock’s bok utgitt i 1876: “Familiene Garmann, Schanche, Krohn og Hopstock”. Jeg har min oldemors personlige eksemplar av denne gamle slektsboken, hvor hun har notert mange hundre tilleggsopplysninger innen hun døde i 1913. Dette tilfældige møtet med fru Wilhelmsen har derfor resultert i en interessant utveksling av opplysninger.

Den eldste kjente Garmann er Johan Garmann (begravet 2. juli 1651 på Bragernes) og i likhet med ovennevnte Jes Schrøder, var også han borger og rådmann i Haderslev!

Schrøder- og Garmann-familien måtte reise fra Haderslev og Danmark på grunn av herjinger ved de keiserlige tropper under Wallenstein’s innfall i Slesvig (tredveårskrigen). Medlemmer av begge familier kom etterhvert til Norge.

Ved min deltagelse i det sosiale samvær på to medlemsmøter er jeg dermed kommet frem til at min kone og jeg har aner som levde samtidig i Haderslev på begynnelsen av 1600-tallet. I det foreliggende materiale for hver av de to slekter finner jeg flere felles navn og begivenheter.

Dette får meg bl. a. til å stille følgende spørsmål:

1. Hva betød det rent praktisk å være “Borger”, og likeledes
2. å være “Raadmand” i Haderslev på begynnelsen av 1600-tallet?

3. Hvorfor fant familier det nødvendig (for alltid) å emigrere fra Haderslev under den foreliggende militære og politiske situasjon og hvorfor immigrerte de i Norge?

Jeg arbeider med å finne dekkende svar på disse tre spørsmål og jeg nevner dem for å illustrere hvor ønskelig det er å kjenne til nordisk historie når du arbeider med slektshistorie.

Til slutt vil jeg, som et apropos til ovenstående, minne om at temaet for “6: Nordiska mötet om datateknik för Släktforskning” 7. og 8. november 1992 i Finland er: “Släktforskning över gränserna”!

Litteratur:

T.O.Achelis: Haderslev i gamle dage. Utgitt av Haderslev by.

Frederik Schrøder: Schrøder-slægten. Kolding 1937.

Christopher Giessing: Danske, Norske og Islandske Jubel-Lærere (Anden Deels første Bind). København 1781.

Olav Christensen: Lidt om slægten Garman fra Haderslev. Norsk Slegtshistorisk Tidsskrift Bind XVII Oslo 1960.

E.A.Thomle: Familien Garmann i Norge. (Særtryk af Personahistorisk Tidsskrift Tredie Række, III Bind). Kjøbenhavn 1894.

Anna Juliane Hopstock: Stamtavle over Familierne Garmann, Schanche, Krohn og Hopstock. Bergen 1876.

Salmonsens Konversationsleksikon - 2. udgave. København 1915 - 1930.

Valg av PC.

Ved Wilhelm Færden

Hvilket slektsprogram (navnet) og hvilken PC (fabrikat) vil du foreslå?

Dette er spørsmål vi ofte får høre og den vedtektsbestemte nøytralitet tillater ikke spesifikke svar fra DIS-Norge.

Men ett svar har jeg lyst til å komme med:

“Som slektsforsker - velg en BÆRBAR PC”.

Når dette skrives, har jeg hatt en bærbar PC i fire uker, og det er “saken”.

Riktignok har jeg hjemme en “gammel-dags” PC, som jeg er meget godt fornøyd med og som jeg har bragt med meg over lange distanser (600 km) i bagasjerommet, når behovet tilsa det.

Men denne lille og lette bærbare PC med en langt større kapasitet og med alternativ batteridrift, ja, den er blitt min nye kjære venn!

Skulle jeg idag fra nytt av bygget opp min databehandling for min slektsforskning, hadde jeg kun hatt den bærbare PC og til den etterhvert anskaffet skriver, mus, kanskje en større skjerm, modem etc.

Dette impulsive innlegg skrives utendørs i juli måned under skyggefulle trær på Nord-Sjælland etterat jeg i et par timer har registrert notiser vedrørende mine slektninger. PC-en er det minste kollo i vår bagasje vektmessig, men det største i kapasitet. PC-en har allerede vært på bibliotek hvor det til leseplasser er ny-installerte stikkontakter!

“FIND DINE RØDDER”

**Bokanmeldelse ved
Wilhelm Færden**

Slektsforskere i Norge har nylig kunnet glede seg over utgivelsen av to meget gode bøker:

Per Sandal: “På leit etter slekta”, Det Norske Samlaget, Oslo 1991 og
Nils Johan Stoa og Per-Øivind Sandberg: “Våre røtter”, J.W.Cappelens Forlag 1992.

Det var tilfredsstillende å lese at DIS-Norge er nevnt i begge bøker!

Siden min kone er født i København, driver jeg også slektsforskning i Danmark og for kort tid siden fikk jeg:

Hans H. Worsøe: “Find dine rødder”, Politikens håndbog i slægtshistorie, København 1987, 215 sider med mange gode illustrasjoner. Tredje opplag kommer 15. okt 1992 - pris i Danmark DKK 189,-.

Jeg gjentar fra forordet:

“Find dine rødder er tænkt som en vejledning for den, som ved selvstudium gerne vil have noget at vide om slægtsforskning, dens forskellige former, dens arbejdsmetoder og dens perspektiver. Forhåbentlig vil bogen også være i stand til at give indtryk af de glæder, det giver at arbejde med sin slægtshistorie, når man kommer i gang”.

Gjennom tidene har det vært betydelig inn- og utflytning begge veier mellom Danmark og Norge og mange slektsforskere bosatt i Norge, vil ha behov for å forske i Danmark. Boken “Find dine rød-

der” er etter min mening generelt sett meget innholdsrik og lærerik og oppfyller formålene nevnt i forordet. For en utenlandsk slektsforsker gir boken også informasjon av stor praktisk betydning. Jeg vil sterkt anbefale å lese boken innen man starter i Danmark, enten man reiser dit eller åpner korrespondanse. Den gir det som på engelsk kalles: Background information og den er også et slags oppslagsverk for hvorledes den praktiske slektsforskning mest rasjonelt kan tilrettelegges. Jeg mener den har betydelig å gi slektsforskere på alle stadier - fra nybegynneren til den viderekomne.

IGI-registeret fra 1988, nå også i foreningens eie.

Foreningen har nå endelig fått et sett av IGI-registeret for Norge, sortert på etternavn. Som man ser av oversikten i tabellen nedenfor, er dekningen fylkesvis ganske varierende, f.eks. for Oslo og Bergen dekker det kun noen få navn, mens andre fylker er relativt godt dekket.

Det er umiddelbart to ting som man savner mest. For det første er det så godt som bare dåps- og gifte-notiser som er ekstrahert, det andre er at for en enkelt kirkebok er bare bestemte årstall ekstrahert, ikke en komplett ekstrahering av hele kirkeboken. Ved henvendelse til Mormoner-kirken i Oslo fikk jeg ikke noen forklaring på hvorfor bare enkelte perioder er ekstrahert, vedkommende lurte på dette selv også. Carl York nevnte fenomenet under sitt foredrag på vårt nordiske symposium i 1991 (Brandbu) og sa at det blandt annet gikk på en vurdering av korrektheten til den enkelte prest. Andre steder har det hett at man har hatt behov for informasjonen i de enkelte tidsperioder

fordi medlemmer av kirken har hatt sine aner i denne perioden og man har ikke vært sikker på hvem disse har vært.

For dåpsnotiser oppgis dato for dåp, barnets navn (med patronymikon lagt til ut fra antatt eller oppgitt fars navn!), foreldres navn og henvisning til LDS-kirkens handlinger, samt to referanse-nummere. Ved å henvende seg til kirken med de to referansenummere, kan man få låne mikrofilmen som data er ekstrahert fra.

Kirkelige notiser i kildene som død/begravet og konfirmasjon inngår ikke i 1988-ekstrasjonene (evt. bare som sekundære kilder der hvor et medlem har sendt inn sine familieskjema og opplysningene i familieskjemaet baserer seg på disse notisene.)

Hva er IGI?

Richard Schumann har tidligere i dette tidsskriftet skrevet noe om IGI (2/90), samt undertegnede (saksing fra Roots-L konferansen).

IGI-registeret består i hovedsak av et register sortert på etternavn (dette har vi kjøpt nå) og et register sortert på fornavn. Begge registre er sortert fylkesvis.

Hver notis består av en rekke felt. Første felt er navn på hovedperson, f.eks. døptes etternavn, samt fornavn. I samme felt, enten på samme linje eller neste linje, forekommer navn på ektefelle ved ekteskap eller foreldres navn ved dåp. I neste felt finnes dato for notis. Så kommer en kolonne hvor det er en forkortelse for kjønn (ved dåp) eller om det er mann eller kone. Neste kolonne angir om det er giftemål eller dåpsnotis. Så følger tre felter for dato for LDS-kirkens handlinger for vedkommende, til slutt batch-nummer for mikrofilm hvor man finner original-data, samt "serial sheet"-nr. Disse to siste kan brukes ved identifikasjon av mikrofilm for bestilling etc.

I batchnummeret finnes det også en anvisning om hva slags original det er ekstrahert fra. Dåp og giftenotiser har en prefix på 'C' og 'M'. På første film (001) er det en nærmere forklaring av betydningen av alle de andre prefixene. Noen batch-nummere er uten prefix og da er det medlemmer av mormoner-kirken som har sendt inn sitt forskningsmateriale i eldre tider. Av dato for kirkelige handlinger kan man se omtrent hvor gamle kildene er.

Ved innsendelse av batch- og "serial-sheet"-nummer kan man få rede på både hva som skjuler seg bak, samt opplysning om hvem som har sendt inn dataskjemaet.

Hvilken nytte kan vi så ha av IGI?

Dette er beskrevet i tidligere nummer av Slekt og Data, men vil her og nå få nevne at det er i to sammenhenger man spesielt kan ha nytte av det. Men før jeg går videre på det, vil jeg bare få presisere med utgangspunkt i det foran skrevne. Siden bare enkelte tidsperioder er ekstrahert (disse periodene er ikke beskrevet på mikrofilmene!), kan man bruke microfichene kun som opplysende materiale, **ikke ekskluderende**.

En styrke med IGI-registeret er bl.a. at navnene er samlet fylkesvis. Man kan således raskt finne en evt. migrasjon av en familie over soknegrensene. En annen ting er at ved å sende inn batch-nummer når batch-nummeret ikke starter med en bokstav, kan man få tak kanskje i en kopi av en familiebok, en masse familieark, ferdig lenket og kanskje en god del ukjente slektninger i USA.

Hva jeg selv har allerede har opplevd, håper jeg kan belyse litt av nytten av IGI-registeret.

I lengre tid har jeg forsøkt forgjeves å finne anene til en av mine forfedre. Jeg hadde klart å forfølge vedkommende tilbake til en husmannsplass under en gård ved Neslandsvatn i Drangedal, og det var

tydelig ut fra Gjerstad-bøkene at vedkommende kom fra Gjerstad. Men, vedkommendes søsken finner jeg døpt i Gjerstad (og omskrevet i Gjerstad-bøkene), faren finner jeg begravet i Drangedal, videre min stamfars barn i Drangedal, men min stamfars død hadde jeg ikke funnet. Ei heller hans fars fødsel og ekteskap (henholdsvis ca. 1708 ut fra alder ved begravelse og 1730-1735 ut fra søskens alder.)

Ved undersøkelse av IGI-registeret for Telemark finner jeg min bestemor, født Thorbjørnsen nevnt. (Senere viste det seg å være en annen, men det er en annen sak.) Jeg kom derfor i hu mitt problem og søkte så på T i Aust-Agder og finner at Rollef Thorbjørnsen blir nevnt, dvs. hans ekteskap. Men, sjokket var stort da jeg finner at han giftet seg aldri i Gjerstad, ei heller i Drangedal, men i Holt, min egen hjemstedskommune! Med masse blod på tann tok jeg så frem arket for R og **endelig**, endelig hadde jeg funnet min anes dåpsnotis! Han var døpt i juni 1738 og faren het da Rollef Hesnes. Og Hesnes, ja det var en plass som jeg faktisk nesten kan se fra vinduene på mitt fødested! Med andre ord, uten å vite det hadde min far flyttet tilbake til sin anes fødested!

Etterpå viste det seg også at en god del etterkommere etter personer på sidegrener for mine aner også var med i registeret. Gjett om jeg gleder meg til at 1992-registeret blir ferdig. Det skulle være under utsendelse i disse dager. Det som er synd er at uenighet om opphavsrettigheter har blokkert inntil videre salg av IGI-registeret på CD-ROM. Vi håper at den dagen dette problemet blir løst, kan vi forhandle om rett til å la dette materialet være søkbart på vår BBS i Sannidal. Men dit frem er det nok et stykke. SIC!

Oversikt over folketellinger i USA

Alf Christophersen

Enkelte ganger når man forsker på slekt i USA, har man behov for å vite noe om hvilke kilder man kan ha tilgang til. En kilde til stor nytte er folketellingene, såkalte "censuses". Da ikke alle stater i USA er like gamle, er det ikke helt gitt å vite om hvilke folketellinger som finnes for de enkelte stater. Videre har brann ødelagt noen av folketellingene.

Nedenfor er sakset en oversikt jeg en dag fikk i hende fra USA via Roots-L/soc.roots, datakonferansen om slekt som jeg selv er styrer for (systemet som benyttes er det samme som KIDS-92 benytter. Dette og Usenet Netnews-konferansene har Odd de Presno beskrevet i en lang artikkel-serie i Datatid, det siste bl.a i Datatid nr. 8/92 hvor han skriver om hvordan komme i kontakt med Usenet Netnews via Thunderball Cave.)

Jeg håper denne kan være til nytte for enkelte av våre medlemmer allerede nå.

State Censuses

Walt Criteser

Microsoft Corporation

waltcr@microsoft.com

The list of state censuses I mentioned in an earlier article is included here. I do not have any further information, except that I obtained the list from the National Archives, Seattle branch.

Futhermore, I believe the list was gathered by a Seattle area genealogical society. I apologize for any typographical errors you may encounter.

SCHEDULE OF COLONIAL, TERRITORIAL AND STATE CENSUS RECORDS

These are not available at National Archives.

Would be available through LDS, State Archives and in books.

ALABAMA - 1801, 1808, 1810, 1818, 1820, 1821, 1823, 1832, 1838, 1840,
1844, 1850, 1855, 1866, 1875

ALASKA - 1870, 1876, 1878, 1880, 1881, 1885, 1887, 1889, 1890, 1891,
1892, 1893, 1894, 1895, 1904, 1905, 1906, 1907

ARIZONA - 1790, 1796, 1864, 1866, 1867, 1869

ARKANSAS - 1823, 1829, 1854

CALIFORNIA - 1790, 1798, 1836, 1852, 1855, 1865, 1875, 1885, 1895, 1897,
1905, 1915, 1925, 1935

COLORADO - 1861, 1866, 1885

CONNECTICUT - 1636, 1756, 1762, 1774, 1798

DELAWARE - 1776, 1798

D. C. - 1798, 1803, 1807, 1818, 1867, 1878, 1885, 1888, 1897, 1905, 1906,
1907, 1908, 1909, 1912, 1913, 1915, 1919

FLORIDA - 1790, 1825, 1837, 1845, 1855, 1865, 1875, 1885, 1895, 1905,
1915, 1925, 1935, 1945, 1955

GEORGIA - 1738, 1740, 1750, 1753, 1756, 1810, 1817, 1824, 1829, 1831,
1838, 1845, 1852, 1859

IDAHO - 1863

ILLINOIS - 1787, 1793, 1810, 1818, 1820, 1825, 1830, 1835, 1840, 1845,
1855, 1865

INDIANA - 1801, 1815, 1820, 1825, 1830, 1835, 1840, 1845, 1850, 1865,
1871, 1877, 1883, 1889, 1895, 1901, 1907, 1914, 1921

IOWA - 1836, 1838, 1840, 1844, 1846, 1847, 1849, 1851, 1852, 1854, 1856,
1859, 1862, 1863, 1865, 1867, 1869, 1873, 1875, 1885, 1895,
1905, 1915, 1925

KANSAS - 1855, 1859, 1865, 1875, 1885, 1895, 1905, 1915, 1925

KENTUCKY - 1792, 1798, 1799, 1803, 1807, 1811, 1815, 1819, 1823, 1827,
1831, 1835, 1839, 1843, 1847, 1851, 1859, 1867, 1875, 1883,
1891, 1899

LOUISIANA - 1790, 1805, 1806, 1811, 1813, 1817, 1821, 1825, 1829
1833, 1837, 1841, 1845, 1853, 1858

MAINE - 1798, 1837

MARYLAND - 1701, 1704, 1708, 1710, 1712, 1755, 1762, 1776, 1778

MASSACHUSETTS - 1754, 1764, 1783, 1785-86, 1793, 1798, 1837, 1840,
1850, 1855, 1860, 1865, 1870, 1875, 1885, 1895, 1905, 1915, 1925,
1935, 1945

MICHIGAN - 1799, 1806, 1827, 1834, 1837, 1845, 1854, 1864, 1874, 1884,
1894, 1904, 1935

MINNESOTA - 1830, 1849, 1857, 1865, 1875, 1885, 1895, 1905

MISSISSIPPI - 1774, 1788, 1789, 1792, 1801, 1805, 1808, 1810, 1816, 1820, 1822, 1823, 1824, 1825, 1830, 1837, 1840-41, 1845, 1850-53, 1866, 1880

MISSOURI - 1789, 1790, 1796, 1803, 1814, 1817, 1821, 1824, 1828, 1832, 1836, 1840, 1844, 1848, 1852, 1856, 1860, 1864, 1868, 1876

MONTANA - 1864

NEBRASKA - 1854, 1855, 1856, 1861, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1882, 1883, 1884, 1885

NEVADA - 1861, 1863, 1865, 1867, 1875

NEW HAMPSHIRE - 1767, 1773, 1774, 1775, 1786, 1798

NEW JERSEY - 1726, 1737, 1738, 1745, 1772, 1798, 1855, 1875, 1885, 1895, 1905, 1915

NEW MEXICO - 1790, 1823, 1845, 1864, 1865, 1885, 1895, 1905, 1915

NEW YORK - 1698, 1703, 1712, 1714, 1723, 1731, 1737, 1746, 1749, 1756, 1771, 1795, 1798, 1801, 1804, 1807, 1814, 1821, 1825, 1835, 1845, 1855, 1865, 1875, 1880, 1885, 1892, 1895, 1905, 1915, 1925

NORTH CAROLINA - 1784, 1785, 1786, 1787, 1798

NORTH DAKOTA - 1885, 1895, 1905, 1915, 1925

OHIO - 1790, 1801, 1802, 1807, 1811, 1815, 1819, 1823, 1827, 1831, 1835, 1839, 1843, 1847, 1851, 1855, 1859, 1863, 1867, 1871, 1875, 1879, 1883, 1887, 1891, 1895, 1899, 1903, 1907, 1911, 1915

OKLAHOMA - 1860, 1890, 1896, 1907

OREGON - 1845, 1849, 1851, 1852, 1856, 1857, 1865, 1875, 1895, 1905

PENNSYLVANIA - 1776, 1798

RHODE ISLAND - 1708, 1730, 1745, 1749, 1755, 1774, 1782, 1798, 1865, 1875, 1885, 1895, 1905, 1915, 1925, 1935

SOUTH CAROLINA - 1798, 1868, 1875

SOUTH DAKOTA - 1885, 1895, 1905, 1915, 1925, 1935, 1945

TENNESSEE - 1798

TEXAS - 1790, 1815, 1829, 1836, 1847, 1848, 1858

UTAH - 1851, 1856, 1895

VERMONT - 1765, 1771, 1798

VIRGINIA - 1623, 1624, 1625, 1634, 1699, 1701, 1703, 1779, 1798

WASHINGTON - 1871, 1883, 1885, 1889, 1892

WEST VIRGINIA - Part of Virginia until 1863

WISCONSIN - 1830, 1836, 1838, 1842, 1846, 1847, 1855, 1865, 1875, 1885, 1895, 1905

WYOMING - 1905, 1915, 1925

Ønskes kjøpt

Ønskes kjøpt 4/92

Foreningen er på jakt etter leserapparat, ihvertfall for ficher, men også for film. Har du et apparat du ikke har bruk for lenger, eller kjenner til rimelige brukte leserapparater, vær vennlig å kontakte foreningen snarest!

Vår adresse er DIS-Norge, pb. 47, 1430 ÅS.

Annonse 5/92

Er det noe du ønsker å kjøpe? Hva med en annonse her? Den er gratis for medlemmer!

Ønskes solgt

Ønskes solgt 2/92

Vi har fremdeles på lager en del eksemplarer av årgang 1990 og 1991. Pris pr stk. er kr. 35.

Annonse 3/92

Har du noe å selge? Hva med å prøve en annonse her? Den er gratis for medlemmer!

Etterlysninger

Etterlysning 7/92

For Jon Noring i USA har jeg fått følgende etterlysning. Kan noen hjelpe meg videre? Kanskje er det noen lesere som allerede har registrert disse? I såfall, ta kontakt med redaktøren så kan jeg bringe materialet videre.

Alf Christophersen

My father's mothers name was Hilda Karoline Hansen, born Aug. 8, 1879, in Fensrud in Trogstad. Her real mother was Julie Andreasdtr., Haavi(?), born Sept. 7, 1860 in Skratalrud. In 1878, Julie married Gunerias Hansen Skolta (sp.?) born March 11, 1848 (and died April 24, 1918). He was a tailor for men's clothes in Hontorp (sp.?) Apparently Julie owned a store in Skjonhaug in Trogstad and Gunerias was the store keeper. In 1883, a sister to Hilda was born, named Olava (sp.?). On Sept 11, 1886, Julie died of tuberculosis, and Gunerias took over the store. In 1889, Gunerias remarried to Gunhild Marie Johansen (Hersaether?). One or more children were then born to Gunerias and Gunhild. A granddaughter of this second marriage is (latest known address): Mrs. Kari Krogh Hovsvn. 8 1800 ASKIM

Fra og med 1.juli 1992 vil foreningen DIS-Norge være ansvarlig for at Slechtsforum BBS kan fortsette driften.

Som kjent har Gunnar Aabø nedlagt utallige arbeidstimer og mange tusen kroner i å bygge opp denne BBS'en til hva den er idag. DIS-Norge og alle brukerne av Slechtsforum og SLEKT-konferansen skylder ham stor takk for alt dette.

Brukerne vil ikke merke noen store endringer i forbindelse med at DIS-Norge "overtar" Slechtsforum BBS. Vi er så heldige at Gunnar Aabø vil fortsette å være systemoperatør inntil videre. DIS-Norge vil påta seg ansvaret for å sikre kontinuiteten i driften av BBS'en.

DIS-Norge ønsker å fortsette i det samme sporet som Gunnar Aabø har staket opp, med å videreutvikle Slechtsforum BBS til å kunne tilby så mange spennende og nyttige tjenester som mulig til slektsforskere og andre interesserte i hele landet.

For styret i DIS-Norge,

Bjørn Nilsen

Etterlysing 8/92

Jon Norins farfars farfar, Torkild Larsen Alvum-Klynderud var født i Spydeberg i 1796 og hans kone Ellen Eriksdtr Sundby var også født i Spydeberg i 1802. De flyttet senere til Klynderud i Frogn hvor slekten fortsatt bor i flg. Frogn bygdebok. Jon Norin undrer på om noen vet noe mer som Torkild Larsens og Ellen Eriksdtrs aner. Isåfall, kontakt redaktøren av Slekt og Data, Alf Christophersen så jeg kan viderebringe dette.

- 32 Torkelsen Nordby, Lars (8:989) 1770-
- 16 Larsen Alvum-Klynderud, Torkild (8:950) 1796-1842
- 33 Boesdtr, Elen (8:990) 1760-
- 8 Torkildsen Nordenga, Johannes (8:936) 1830-1905
- 34 Johansen Sundby, Erik (8000:1) 1767-1837
- 17 Eriksdtr Sundby, Ellen (8:951) 1802-
- 35 Olsdtr, Marthe (8000:2) 0000-0000
- 4 Johansen Nordengen, Harald (8:961) 1879-1928
- 9 Baltersdtr Tomter, Anne Helene (8:894) 1835-
- 2 Noring, Bjorn Harold (8:986) 1911-1966
- 20 N, Hans (8000:105)
- 10 Hansen Skolta, Gunerius (8000:44) 1848-1918
- 21 N, N (8000:106)
- 5 Hansen, Hilda Karoline (8:985) 1879-0000
- 22 N, Andreas (8000:107)
- 11 Andreasdtr Haavi, Julie (8000:45) 1860-1886
- 23 N, N (8000:108)
- 1 Noring, Jon (8:988) 1954-
- 3 Stene, Ruby Eleanor (8:987) 1915-1991

27 August 1992

To Whom It May Concern:

Subject: Availability of FamilySearch~
Software for Home Use

FamilySearch, a genealogical program that includes a number of large databases, has been available since April 1990 in the Family History Library of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints in Salt Lake City and in over 1,000 of the Church's family history centers in the United States and Canada.

In 1992 the Church made arrangements with Dynix Corporation, Inc., to distribute FamilySearch to nonprofit libraries and archives in many parts of the world.

The Church has received many inquiries regarding the availability of FamilySearch for use on home computers. Some internal discussion regarding such availability has occurred, but no formal proposal has been presented and nothing has been decided.

Unfortunately, some persons have taken it upon themselves to issue statements on electronic bulletin boards about what the Church may or may not be planning in this area. Some messages have even listed the names of employees of the Church's Family History Department and suggested that they be contacted.

Forts. s. 90

Etterlysning av kursledere!!!

I forbindelse med at vi vil arrangere temawekender i programmene Brothers Keeper, Slekt og "Slekt og Gård", ønsker vi kontakt med medlemmer som føler at de behersker programmene så godt at de kan undervise i disse (programselgere/skapere er ikke ekskludert!). Hvis interessert, ta kontakt med foreningen snarest, evt. ring Alf Christophersen.

DIS-Norges styre på møte hjemme hos redaktøren i hans 'Krydderbu'.

This has resulted in many telephone calls inquiring about the Church's plans for FamilySearch. While such callers have provided valuable information, the volume of inquiries has begun to distract employees from other pressing work.

An official announcement will be made on the networks when public availability of the software has been decided.

Sincerely,
Family History Department
The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Etterlysing 9/92

Til venstre finnes en anetavle for min oldemor. Hvis du har noen av disse anene, er jeg interessert i å få kontakt med deg. Beklager liten skrift, men det var ikke plass til mer :-)

Hilsen redaktøren
Alf Christophersen
4909 Songe

128 Yven,(Mads?)
64 (Madsen?) Yven S,Syver
129 N,N
32 Syversen Yven S,Mads 1703-1761
65 N,N
16 Madsen Yven-Brevig,Johannes 1725-
33 N,N
8 Johannesen Brevig,John 1751-
34 N,Fredrik
17 Fredriksdtr Brevig,Sidzel
35 N,N
4 Johnsen,Povel 1794-1858
36 Opsund,Syvert
18 Syvertsen Opsund,Ole
37 N,N
9 Olsdatter Opsund,Anne 1751-1819
19 N,N
2 Paulsen,Ole 1824-1896
40 N,Jon
20 Jonsøn Tømmerholt,Ole 1717-1792
41 N,N
10 Olsen Tømmerholt,Torbjørn 1768-0000
42 N,Jens
21 Jensdtr,Tore 1732-1775
43 N,N
5 Torbjørnsdatter Alvim,Oleane 1795-1842
44 Alvim,Bent
22 Bentsen Alvim,Ole -1774
45 N,N
11 Olsdtr Alvim,Birte 1756-1835
23 N,N
1 Paulsen,Adolphine Marie 1856-1908
24 N,Niels
12 Nielsen,Nicolay 1762-1823
25 Jensdtr,Tore
6 Nicolaisen,Niels 1793-
26 N,Hans
13 Hansdtr,Berte 1752-
27 N,N
3 Nielsdtr,Birthe Nicoline 1827-1915
56 Næss på Rolvsøen,Thor
28 Thorsen Næss på Rolvsøen ,Svend 0000-0000
57 N,N
14 Svensen Næss,Anders 1767-0000
58 N,Ole
29 Olsdtr,Boel 0000-0000
59 N,N
7 Andersdtr Rødningen,Anne 1789-0000
60 N,Hans
30 Hansen Evje,Truels 0000-0000
61 N,N
15 Trulsdtr Reckustad,Maria 1768-0000
62 N,Truels
31 Trulsdtr,Anna 0000-0000
63 N,N

Oversikt over BBS'er som kjører Slekt-konferansen

OSLO: (HUB) Thunderball Cave tlf 02567017/567018 (Flere linjer)

LYNGDAL: Southboard BBS tlf 04343880 (fire linjer)

SANDEFJORD: Dasan Databank tlf 03459530 / 03458377 / 03458662

BODØ: Midnight Sun BBS tlf 08184545 / 08184645

DANMARK: Danish Key Board BBS tlf 045 32 47 30 40

KRAGERØ: Slekts-Forum BBS tlf 03990991

BERGEN: Unibase TBK Bergen tlf 05948298/948338

TRONDHEIM: PC's Nest BBS Trondheim tlf 07881370

Adresser til de andre nordiske foreningene:

DIS-Danmark
Formann Svend-Erik Christiansen
Hvedebjergvej 24
DK-8220 BRABRAND
Danmark

Datateknik för Släktsforskning rf
Box 264
SF-00171 HELSINGFORS
Finland

Föreningen DIS
Sandgatan 10kv
S-582 35 LINKÖPING
Sverige

DIS-Väst
c/o Roger Björkstam
Tungevägen 74
S-442 50 YTTERBY
Sverige

DIS-Öst
Formann Göran Tengnér
Kyrkvägen 13
S-182 74 STOCKSUND
Sverige

RETURADRESSE:

DIS-Norge
Pb. 47
1430 ÅS

Møteagenda

Dagsseminar – Studentsenteret, Parkvn. 1, Bergen
Lørdag 26. september kl. 11⁰⁰ - 21⁰⁰

Åpent medlemsmøte på Universitetet i Oslo
torsdag 8. oktober i ZEB-auditoriet
Ranveig Blakkestad
“Finneinnvandringen”

Medlemsmøte i Hønefoss
Tirsdag 13. oktober.

Møtested: Ringerikes biblioteks lesesal, kl 19⁰⁰.
Åpent møte i samarbeid med Ringerikes Slektshistoriegruppe.

6. Nordiske möte om Datateknik för Släktforskning
Östre Helsingfors, Finland, 7.–8. november 1992